

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2018-2019 / ETAPA a II-a – 15 martie 2019
COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte.

A. Asociația „Cele mai frumoase sate din România” a întocmit un clasament al celor mai frumoase locuri din țara noastră, obiective turistice ce trebuie neapărat vizitate.

„Bătălia” finală s-a dat între 51 de obiective din 14 județe, jurizarea fiind făcută pe sistemul „Eurovision” de către reprezentanți ai județelor implicate, la care s-au adăugat autori de bloguri în domeniul turismului și membrii Asociației celor mai Frumoase Sate din România.

S-a ținut cont și de voturile primite pe Facebook. Cele mai frumoase locuri din România vor fi incluse și într-un ghid ce va fi promovat de agențiile de turism. „Scopul clasamentului a fost de a promova locuri mai puțin cunoscute din frumoasa noastră țară, punerea lor în valoare și atragerea a cât mai mulți turiști”, a spus Nicolae Marghiol, președintele Asociației „Cele mai frumoase sate din România”.

Mocănițele au fost preferatele juriului și ale românilor

Locul întâi în clasament este ocupat de Mocănița de pe Valea Vaserului din Maramureș. Este singura locomotivă pe aburi care mai rulează încă în Europa. Mocănița s-a făcut remarcată datorită posibilității de a se integra perfect în peisajul feeric al Văii Vaserului pe care o traversează. Construcția căii ferate de la Vișeu a început din anul 1932, având inițial rolul de a facilita transportul materialului lemnos.

Începând cu anul 2000, pe lângă rolul de a transporta materialul lemnos, calea ferată a căpătat încă o întrebuințare. Zona desprinsă din basm și posibilitățile turistice nelimitate ale acesteia au atras atenția unor investitori străini care au ajutat la dezvoltarea infrastructurii în zonă. Traseul de 21 de kilometri prin zone unde abia se observă impactul antropic, popasurile în locurile de vis ale văii ori bucatele tradiționale servite pe traseu fac din această experiență una încununată de relaxare și pace.

Călătoria durează aproximativ șase ore, timp în care turiștii ajung până la stația Coman de unde pot să meargă în plimbare până la alte puncte turistice importante din județ, precum Cascada Cailor.

Locul doi în topul Obiectivelor Turistice ale anului 2013 este ocupat de Mocănița de la Moldovița. Calea ferată cu ecartament îngust a fost construită în 1888 de un proprietar german de gater, Louis Ortieb. Până în 2001 linia a fost folosită pentru transportul de lemn, după care a intrat în circuitul turistic.

Traseul Mocăniței începe din Moldovița, din imediata apropiere a Hotelului Oana, și continuă de-a lungul cursului Râului Moldovița. Pe parcursul traseului, ce se termină în localitatea Argel, turiștii pot admira peisajele pitorești ale Bucovinei, dominate de coline domoale, căpițe de fân și sate tradiționale. Călătoria durează trei ore, dus-întors.

(Simona Suci, *Top zece frumuseți rurale ale României*, text preluat de pe site-ul <https://www.historia.ro>, sursa: *Adevărul*)

B. *Trenul se opri leneș cu un fumător posomorât la fereastra unui compartiment de clasa întâia. Gară mică.*

Tot așa trece, cu literă mică, versurile lui Francis Jammes, ducând în trap mărunț, spre cerul cel mai dulce, și-n văratec parfum de sulfină, livănțică, mintă și romaniță, numele fetelor de altădată.

Oprire de trei minute. Numai trei. Dar iată ce se întâmplă în lumină de iunie. Sosise în dosul gării o vastă trăsură de țară, veche și ponosită, adusă de niște căluți zburliți și urecheați, cam rudă cu măgărușii. Un zâmbet aburise lumina deasupra acestei trăsuri venită parcă dintr-un odinioară al amintirii, prin lanuri de grâu și maci.

La gâtul cailor cânta lin cling-cling de clopoței.

O fată vorbea tare ca vrăbiile în luna cireșelor, și râdea cu dinți proaspeți; a doua, mai cuminte, mai măicuță la umbra genelor negre, avea în brațe un mănunchi de flori câmpenești, sprinten multicolore. Purtau pe cap acele pălării de pai, împletite în Ardeal, abea puse pe creștet – plutind în soare ca lotușii pe ape – și prinse cu elastic pe subț bərbie, să nu le răstoarne vântul. Rochii de pânză, cam mototolite, cu mâneci scurte. Sandale. Din spate, deopotrivă de înalte, păreau surori, din față, prietene tinere care s-ar scobori din același scrânciob, unde-au plutit răsând alături aninate* în soare, cer și vânt, la fel vii, la fel amețite de vară, aducând pe pământ un neastâmpăr aerian. [...]

Fata cu glas vesel sosea cu biletele, ținând un coșuleț într-o mână. Dar chiar lângă scara vagonului se împiedică și căzu, răsturnând coșul cu cireșe negre drept în fața trenului. Bombate și elastice, hultoanele* se risipiră ca o turmă de mânji sălbateci într-o depărtare văzută de sus.

— Vai de mine! [...]

Mâna celeilalte îi cuprinse afectuos umărul, împingând-o ușor spre scară.

— Hai, Luli, hai, pleacă trenul. [...]

Luli făcu o mișcare de cumpănă nehotărâtă între tren și cireșe, dar învinsă de gornița plecării, se sui, cu două lacrimi alungite pe obraji.

Atât. Trei minute.

(Ionel Teodoreanu, Lorelei)

* aninate – agățate;

* hultoane – varietate de cireșe.

C. *Tristețea trenului ce pleacă
Noi n-am trăit-o niciodată,
Căci – călători ades cu trenul –
În clipa când plecăm din gară,
Noi stăm pe loc –
Doar trenul pleacă!...*

*Doar trenul pleacă,
Trenul singur
Ne poartă nerăbdarea mută,
Bagajul visurilor noastre
Și setea noilor senzații,
Pe infinite paralele,
De-a lungul verzilor plantații
De mătrăgună și cucută,
Pe schela podurilor albe,
Prin noaptea negrelor tunele
Și gările cu firme-albastre!...*

*Doar trenul pleacă,
Trenul singur
Respiră,
Cugetă,
Vorbește,
Și-n forța aburilor cântă
Viteza roților ce crește...*

*Doar trenul singur se frământă,
El singur urcă
Și coboară –
Reptilă neagră ce-mprumută
Aripi de liliac ce zboară
Și glas de cobe* ce-nspăimântă!.*

*.....
El singur,
El,
Și numai trenul,
Creează-n urma lui distanța*

Monotonia
Și refrenul
Din care ne-adăpăm speranța
Toți călătorii spre mai bine...

Și numai el,
Doar trenul singur,

Doar trenul știe-anume cine
Și câți din cei plecați aseară
Putea-vom mâine,-n zorii zilei,
Bagajul visurilor noastre
Să-l presărăm, din suflet iară,
Prin gările cu firme-albastre!...

(Ion Minulescu, *Prin gările cu firme-albastre*, fragment)

* *cobe* – cucuvea, bufniță.

STANDARD

- După cum rezultă din textul A, clasamentul celor mai frumoase locuri din țara noastră a fost făcut la inițiativa:
  - Eurovision;
  - unor autori de bloguri din domeniul turismului;
  - Facebook;
  - membrilor Asociației „Cele mai frumoase sate din România”.
- Conform informațiilor prezentate în textul A, traseul mocăniței clasate pe locul al doilea în preferințele votanților începe în localitatea:
  - Coman;
  - Moldovița;
  - Valea Vaserului;
  - Argel.
- Fata din textul B răstoarnă în fața trenului un coș cu:
  - sulfină;
  - levănțică;
  - flori de câmp;
  - cireșe.
- În textul C, sentimentul asociat plecării trenului din gară este:
  - nerăbdarea;
  - bucuria;
  - tristețea;
  - indiferența.
- Sinonimul potrivit pentru sensul din text al cuvântului subliniat în secvența: *Fata cu glas vesel sosea cu biletele, ținând un coșuleț într-o mână.* este:
  - animat;
  - fericit;
  - calm;
  - voios.
- Antonimul potrivit pentru sensul din text al cuvântului subliniat în secvența: *Tristețea trenului ce pleacă este:*
  - se retrage;
  - staționează;
  - se îndepărtează;
  - rămâne.
- În secvența: *Cele mai frumoase locuri din România vor fi incluse și într-un ghid ce va fi promovat de agențiile de turism.* apar:
  - două verbe la diateza pasivă;
  - un verb la diateza activă și un verb la diateza pasivă;
  - două verbe la diateza activă;
  - un verb la diateza activă și un verb la diateza reflexivă.

- 8.** Numărul verbelor la diateza activă din secvența: *Doar trenul singur se frământă./ El singur urcă/ Și coboară –/ Reptilă neagră ce-mprumută/ Aripi de liliac ce zboară/ Și glas de cobe* ce-nspăimântă!* este:
- a. trei;   b. patru;   c. cinci;   d. șase.
- 9.** Verbele din secvența: *Construcția căii ferate de la Vișeu a început din anul 1932, având inițial rolul de a facilita transportul materialului lemnos.* sunt, în ordine, la următoarele moduri:
- a. indicativ, gerunziu, indicativ;
b. indicativ, gerunziu, infinitiv;
c. infinitiv, gerunziu, infinitiv;
d. participiu, gerunziu, indicativ.
- 10.** Verbele la modul infinitiv din secvențele: *Scopul clasamentului a fost de a promova locuri mai puțin cunoscute (1); Mocănița s-a făcut remarcată datorită posibilității de a se integra perfect în peisajul feeric al Văii Vaserului (2)* îndeplinesc următoarele funcții sintactice:
- a. nume predicativ (1), atribut verbal (2);
b. atribut verbal (1), atribut verbal (2);
c. complement direct (1), atribut verbal (2);
d. nume predicativ (1), predicat verbal (2).
- 11.** Substantivele subliniate în secvența: *Dar chiar lângă scara vagonului se împiedică și căzu, răsturnând coșul cu cireșe negre drept în fața trenului.* au, în ordine, următoarele funcții sintactice și cazuri:
- a. atribut substantival, genitiv; complement direct, acuzativ; atribut substantival, acuzativ;
b. atribut substantival, dativ; complement direct, acuzativ; atribut substantival, acuzativ;
c. atribut substantival, genitiv; subiect, nominativ; atribut substantival, acuzativ;
d. atribut substantival, genitiv; complement direct, acuzativ; complement indirect, acuzativ.
- 12.** Cuvântul subliniat în secvența: *Tristețea trenului ce pleacă/ Noi n-am trăit-o niciodată.* este:
- a. adjectiv pronominal relativ cu funcția sintactică de atribut adjectival;
b. pronume relativ cu funcția sintactică de atribut pronominal;
c. pronume relativ cu funcția sintactică de complement direct;
d. pronume relativ cu funcția sintactică de subiect.
- 13.** Cuvintele subliniate în secvența: *Creează-n urma lui distanța/ Monotonia/ Și refrenul/ Din care ne-adăpăm speranța/ Toti călătorii spre mai bine...* sunt, în ordine, ca părți de vorbire:
- a. pronume personal, pronume personal, pronume nehotărât;
b. pronume personal, pronume personal, adjectiv pronominal nehotărât;
c. pronume personal, pronume reflexiv, adjectiv pronominal nehotărât;
d. adjectiv pronominal posesiv, pronume personal, adjectiv pronominal nehotărât.
- 14.** În textul B, figurile de stil prin intermediul cărora se prezintă trăsura, respectiv caii, sunt:
- a. enumerația, epitetul multiplu;
b. epitetul multiplu, epitetul multiplu;
c. comparația, epitetul multiplu;
d. personificarea, comparația.

- 15.** Versurile care se repetă în textul **C** sunt:
- Doar trenul pleacă; Prin gările cu firme-albastre!*
  - Viteza roților ce crește; Prin gările cu firme-albastre!*
  - Doar trenul pleacă; Toți călătorii spre mai bine...*
  - Bagajul visurilor noastre; Prin gările cu firme-albastre!*
- 16.** Metafora subliniată în următoarele versuri din textul **C**: *Doar trenul pleacă,/ Trenul singur/ Ne poartă nerăbdarea mută,/ Bagajul visurilor noastre/ Și setea noilor senzații,/ Pe infinite paralele/ De-a lungul verzilor plantații...* sugerează:
- șinele de tren;
  - trecerea timpului;
  - un spațiu limitat;
  - trecerea trenului prin gară.

EXCELENȚĂ

- 17.** Apar referiri explicite la trenurile cu aburi în textele:
- A** și **B**;
  - A** și **C**;
  - B** și **C**;
  - A**, **B** și **C**.
- 18.** Următoarea afirmație este corectă:
- Tema textului **A** este trecerea timpului.
  - În textul **C**, călătoria cu trenul este o metaforă pentru viața omului.
  - În textul **B**, fetele pleacă din gară cu trăsura.
  - Aspecte referitoare la călătoria cu trenul apar numai în textele **B** și **C**.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.

BAREM DE CORECTARE**Limba și literatura română****Clasa a VII-a****Etapa a II-a**

Item	Răspuns	Punctaj
1	d	5
2	b	5
3	d	5
4	c	5
5	d	5
6	b	5
7	a	5
8	c	5
9	b	5
10	a	5
11	a	5
12	d	5
13	c	5
14	b	5
15	a	5
16	a	5
17	b	10
18	b	10
Total		100